

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet” közlönye.

Szerkesztői szállás:

Kazinczy-utca 808. sz. hová a lap szellemi részét illető czikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hova az előfizetési penzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébettér, 9. sz.) Bécsben Haasenstein és Vogler (Neu-Marki 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész iven.

ELŐFIZETÉSI AR:

Félévre 3 frt.

Negyedévre 1 „ 50 kr.

Előfizetési fölhívás

„Székely Hirlap”

Politikai, társadalmi- és a maros-vásárhelyi „Jogász-Egylet” közlönyének

V-ik évfolyama IV-ik évnegyedére.

Előfizetési díj: okt.—decz. évnegyedre 1 frt 50 kr. o. é.

Az előfizetési díj, legcélszerűbben postai utalvánnyal, a „Székely Hirlap” kiadó hivatalának Maros-Vásárhelyre, küldendő.

Maros-Vásárhely, november 4.

Az igazságszolgáltatásnak a közigazgatástól lett elválasztására igen nevezetes és fontos indokok működtek közre; ez elv a gyakorlati élet megdönthetetlen adatai folytán nyert életet — megoldást.

Évek hosszú során át észleltetett ugyanis, hogy az egyesített közigazgatás és igazságszolgáltatás ez utóbbinak elhanyagolásával és kipótolhatatlan kárával jár. A magánjogaikban magukat sértve és megrövidítve érezett felek csak nagy nehezen tudtak ítéletekre szert tenni, mert a halasztást nem szenvedő közigazgatási teendők a bírák idejét elrabolták, s így a tisztviselők a jussitírára alig fordítottak valami gondot.

Ebből kifolyólag aztán nem is állottak a bírák a szakképzettség valamely magas fokán, nem is nyertek behatóbb képzettséget, s a folytonos különemű foglalkozás mellett az ítéletek meghozatalánál az ügyesség azon bizonyos nemére sem tudtak szert tenni, a mely könnyüséget és gyorsaságot eredményez.

De mindezen hiányok különös nagy mérvben mutatkoztak az igazságszolgáltatás azon részénél, mely a büntető ügyet foglalja magában. Ha a közigazgatás általában zavarólag hatott a jogszolgáltatásra: ez leginkább a büntető jogszolgáltatásnál volt észrevehető.

Elválasztatott tehát a jogszolgáltatás a közigazgatástól, elválasztatott, mert e nélkül az igazságszolgáltatás ügye veszélyben forgott volna, s mert ez oly szükségletnek mutatkozott, a melyet halasztani tovább már nem lehetett.

És ha ezen elválasztás már megtörtént a büncselekmények mindazon nemeinél, a melyek közvetlen jogsértéseket foglalnak magukban; és ha üdvösnek és hasznosnak mutatkozik ezen elkülönzés a közvetlen bármily csekély jogsértéseknél: mindenesetre csakis a jogszolgáltatás elő-

nyére és haladására szolgál az, ha a közvetve jogsértéseket előidézhető törvényszegések is a rendes bírák által ítéltetnek el, ha azok is a bírói felelősség, pontosság és mélyebb belátás biztosítékai mellett vonatnak bírálat alá.

A rendőri áthágások, mint csak jogsértésekre vezethető törvényszegések nem oly csekély jelentőségűek, mint az talán az első pillanatra lenni látszanék. Az államnak a megelőző eljárás, a fenyegető veszélyek elhárítása, vagy a már létezők elfojtása sokszor több gondot és így az azokra hozott törvények megszegőinek megbüntetésére számos esetben sokkal nagyobb bírói kellékeket, ügyességet és erélyt igénylenek, mint egyes kisebbbbszerű jogsértések.

A hajózási, erdészeti, közgazdasági és egyéb az egész országra kiterjedő rendőri törvények, a melyeknél mindenütt e megelőző jogszolgáltatás számos esetei fordulnak elő: tapintatos és kellőleg képzett bírákat igénylenek, s azonfelül mindennekfelett gyors eljárást, a melyek közül pedig egyik sem fogna létesülni, ha a megelőző jogszolgáltatás egészbenvéve a közigazgatási közegek kezeiben maradna.

Mert mindazon okok és indokok, a melyek a közigazgatásnak a jogszolgáltatástól elválasztására nézve felhozattak és felhozhatók: a rendőri kihágások elbírálásának, a közigazgatási közegek kezeiből leendő kivételére is állnak; s mind az, a mi a nép jogi érületének emelése tekintetében a bíráskodás kellékeit illetőleg felsorolhatók, illenek a rendőri kihágások elbírálására nézve is.

A közigazgatási tisztviselő főleg igazgat, az ő feladata közügyek vezetése; ennél fogva számos esetben van hivatva rendeleteket, meghagyásokat kibocsátani, a melyek bizonyos bajok elhárítása végett büntetéssel sanctionáltatnak, az ilyen rendeletek áthágóinak megbüntetésénél azután jól esik tudni úgy a törvényszegőknek, mint a többi polgároknak, hogy felettük nem a rendeletet meghozó mond ítéletet, hanem egy bíró, a ki függetlenségénél fogva menten minden szenvedélyeségtől, minden elragadtatástól ítél és határoz.

Azáltal, hogyha a rendőri kihágások felett is bírák ítélnek, eleje vétetik mindazon bizalmatlanságnak, a mely különben a közigazgatási közegeket követni szokta, kitépetik a gyanúsítások mérgező fulánkja, s lehetetlenné tétetik a nép kebelében azon hitnek keletkezése, hogy az illető közegeket hatalmukat másra használják fel, mint azt a szabad és alkotmányos állam érdekei megkívánják, hogy eljárásuk és ítéleteikben más cél is lebeg előttük, mint az igazság magasztos célja.

Ugy a célszerűség tehát, mint az állam érdekei azt kívánják, hogy a rendőri kihágások elbírálása is a politikai közegek kezeiből kivétel; s ezt még a pénzügyi tekintetek sem ellenzik, mert ha a rendőri kihágások elbírálása a közigazgatási közegek teendői közé soroztatnék akkor

vagy szaporíttatnának azok személyzete vagy nem szaporíttatnék. Az első esetben az állam pénzügyi tekintetben sem jönne könnyebb helyzetbe, míg az igazságszolgáltatás ügyére nézve felette üdvös lenne, ha a már úgy is kiadandó pénz a rendes bírák fizetésére fordíttatnék; a második esetben pedig a megelőző jogszolgáltatás igen is sanyaru helyzetbe jutna, a mi, hogy be ne következék, úgy hisszük minden el fog követettni.

De midőn a rendőri hihágások feletti bíráskodást a rendes bírák hatáskörébe soroztatni véljük és javalljuk, nem óhajtjuk azt teljes mérvben és kizárólag létesíttetni, hanem csak egy bizonyos fokon túl, az azon alul eső rendőri kihágások feletti bíráskodást pedig magának a közigazgatásnak óhajtjuk fenntartani.

A rendőri kihágások ugyanis számos osztályozást engednek meg azon szakok szerint, a mint a rendőrségi ügyek szétágaznak. Így vannak országos, kerületi, helyi rendőri ügyek; vannak egészségügyi, járványi, inségi, piaczi, világitási stb. rendőri ügyek. Az oly rendőri kihágások tehát, a melyek helyi rendőri szabályokat sértenek meg, vagy ha azok csupán csekélyebb törvényszegéseket foglalnak magukban, a rendőrségnek volnának elítélés végett átengedhetők; miután az ilyen csekélyebb eseteknél sem a bírói tagok nagyobb mérvű képzettségének követelménye, sem a bizalmatlansági tekintetek fenn nem forognak, az elintézését illetőleg pedig sokkal nagyobb gyorsaság fog létesülni, ha az a sok apró kihágás a rendőrségnek adatik át elintézés végett, mintha mindazok a bíró elé hurczoltatnának.

A trts. 338 és 344 és az általános ptk. 453 §-a.

A mint a címül használt §§-sok gondolni engedik, véleményem kifejtése tárgyául a trts. VII. czím II. f.-ben szabályozott biztosítás és az általános ptk. által engedélyezett előjegyzés általi zálogjog szerzését tűztem ki.

Mindkét biztosításnak általánosan ismert célja, hogy valamely követelés, az ellenes egyén vagyoni viszonya bármely változata után is, a kellő sikerrel érvényesíthető legyen, szóval jövőreai biztosítása; minek a tapintatosan felállított korlátok közötti élvezhetése méltányos és jogos, miért ezen intézkedések léte ellen és siker reményével harczolni bárki előtt is, ha nevetségesnek nem, de vakmerőnek tűnnék fel, mi egyéni nézetem is.

Azonban a gyakori esetek még más, a törvény által nem szándékolt célt, illetőleg eredményt is mutatnak: a kényszerítést; s e mellett a tulhajtott perköltség, jogszerűtlen nyereség szerzésére, mint alkalmas eszköz jelentkeznek, mivel sokan a botrányig üzik, ugyanis:

Számtalan biztosítási végrehajtást szenvedő, különösen elszállítás esetében — a kereslett összeg csekélyisége, de jogtalan, hitelét a rágalomtól megőrzendő, vagy megszerződandó a majdnem mindig veszteséggel járó lassu törvénykezéstől, avagy jóllehet az ellene folyamatba tett perben eredményesen viszkerezettel élhetne — minden kihallgatás nélkül támadtatván meg, meglepetésében fizet. Másfelől tény az is, miszerint elég adós, már az ideig

végzés megkapása után, tartozását azonnal kiegyenlíti és így költsége kevés, míg ha ellene, ki máskülönben is fizetett volna, együttesen a perrel biztosítási végrehajtás is intéztetik, költsége aránytalanul mulasztásához, erőszakosan 4—5 annyira csigáztatik; miért ezen eljárás akaratlanul is a kényszerítés mezét ölti fel és zsarolásra, kapzsiságra nyit utat, s a perlekedők, ennek illeten hatása teljes tudatával — mi majdnem tényé vált feltétel — előbb-utóbb azzá kell silányulnia, mi ítélőhatal előtt a jogszerűséget teljesen nélkülözi

Ezen a tapasztalat által igazolt körülmény, eredménye a trts. 338. és 344. ugy a p. t. k. 453. §-a — nézetem szerint — hiányos voltának és az ezen §§-usok igen szabad, azok határait átlépő használatának és így célo- lom irányát egyszersmint jeleztem is.

Állításom igazolására szolgáló érveimet röviden a kö- vetkezőkben kívánom összeállítani:

A trts. 338. §-a helyet ad a biztosításnak oly lejárt követelésre nézve, melynek valódisága teljes hitelt érdemlő okirat által támogatatik: ha veszélyeztetésének valószínűsége forog fenn, tehát jogalapul egy hitelt érdemlő okirat és a veszély valószínűségének kimutatása szolgál; ennek elbírálása pedig teljesen az első bíró be- látására van bízva, ugyannyira, hogy napontai, majdnem minden jogalap nélküli biztosítási végrehajtás keresztül- vitelét látni, mi foly a trts. 344. §-ából, ennek azon ren- delkezéséből, a melyszerint a beadott kifogások felett meg- tartandó tárgyalásnak tárgya egyedül csak azon kérdés megoldása, hogy volt-e előbb zálogilag és eléggé fedezve a követelés? hogy pedig volt-e joga az illetőnek a biz- tosításhoz, tehát követelése teljes hitelt érdemlő okiraton alapszik és veszélyezve van, s ezt perrendszerűleg kimu- tassa, tehát jogszerűen intézkedett a bíróság? az a tár- gyalás körén teljesen kívül esik, s ha az erre vonatkozó érvek jegyzőkönyvre adatnak is, a bíróság támaszkodva a trts. 344. §-ra, merőben figyelmen kívül hagyja; miáltal igaz- olva van, az első bíró tetszés szerinti eljárhatása, másfelől azon ténykörülmény, mikép azt kényszerítő eszközül és oly egyének ellen is használhatni kellő eredménnyel, kik el- len, ha az első bíró, a biztosítási kérvény megbírálásánál, nem bujhatnék a trts. 344. §-a védszárnnyai alá, azt a megámadhatás ellen biztos mentő csónakul használhatná, s a 338. §. rendelkezését szem előtt tartani kényszerült le- vén — nem rendelné, rendelhetné el világos részrehajlás vádjá nélkül; minélfogva ajánlatosnak mutatkozik a 344. §-nak azon módosítása, miszerint a kifogások feletti tár- gyalás, ugy az ennek nyomán hozott végzés a biztosításrai jog, illetőleg a jogosultság alapjául szolgáló okirat és tény- körülmény elbírálására is kiterjesztessék, hogy így a sérel- mes felebbezvényével azt is sikerrel átöllehesse, miáltal az első bíró sokszor talán bal meggyőződés oly széles mérvbeni szereplése korlátoztatik és a biztosítás kérdése is a törvényszerű megoldást nyerendi.

Szembeötlőleg emeli ezen §§-usok hiányát, a veszély valószínűségének, a gyakorlat szerinti kimutatása. Ez a leg- többször abból áll, hogy két magánügyön állit ki valamely egyén vagyoni állapotáról bizonyítványt, melyet a bírósá- gok elegendőnek találtak és találnak a biztosításrai joga- sultság teljességére, holott gyakori, mikép a bizonyítványt, kiállítók még magát az egyént is alig ismerik, annyival kevésbé vagyoni helyzetét, s különben is roszakarát, ér- dekeltség, bosszu és megvásárlással oly könnyen szerez, hetőmeg majdnem bárki vagyoni helyzetéről egy bizonyítvány midőn annak csak a veszély valószínűségét kell, hogy feltüntesse: és így a 338. §-us kívánalma könnyen ki- elégíthető, miszerint a biztosítási végrehajtás, különösen elszállítással összekötve, csak akarni kell, igen alkalmas kényszerítő mód és költséggyártás lehet; s után gondolva még azt, hogy egy ily módon szerzett bizonyítvánnyal is szemben, hiába igazolatik a tárgyalás rendén kifogástal- jalen okmányokkal, mikép a végrehajtást szenvedettnek van, a követelést 100—1000-szer fedező vagyona, minthogy a trts. 344. §-sa szerint a tárgyalás erre nézve nem ter- jedhet ki, érvelése semmit ér, mi hasonlólag nem csak méltánytalan, bosszantó, de jogtalan is; miért, hogy a veszély valószínűsége folyamban levő perügyek, megenge- dett végrehajtások, s ezek hiányában hatósági, előjárásági bizonyítványokkal ilusztáltassék: előnyös és jogosnak tű- nik fel, mert ezáltal korlátoztatván nehezebbé, de való- divá levén téve a veszély valószínűségének kimutatása és így a biztosításhoz jogossultság helyreállítása oly köny- nyen nem fajulhat el, nem válhat kényszer-, sem költ- ségszaporítás eszközévé.

Nem különben áll a dolog az általános ptk. 453 §-sa és annak használatával.

Megindittatik egy kereset, melynek érvényre jutása az abban bizonyítékul felajánlott eskü, vagy tanu vallo- másától függ, vagy a kereset alapját képező körülmény nincs semmi által igazolva, tehát a kereset épen ugy lehet idealis követelés kerete, bosszantásra szánt, sőt még

károsító csalásra irányzott, mind valódi; a pert indító egy kereseti felzettel többet készít, a kereset eladásakor a nyert számot a felzetre rávezetteti, a kellő pecséttel ellátatja és ezen kereseti felzetnek az alapján folyamo- dik ellenfele vagyonára, fekvő előjegyzés által zálogjogért.

Számtalan esetek igazolják, hogy egy ily alak és körülményű előjegyzésnek mind első, mind másodbírói- lag hely adatott, holott jöllehet a nyert zálogjog csak feltételes, mi azonban a biztosításnál hasonlóké megvan, mivel árverésnek csak is a lefoglalt tárgyak megrom- lása esetében van helye és a per lejártával köteles a fél igazolni, hogy a keresztülvitt biztosítás jogerőre emelke- dett, illetőleg joga van a kielégítési végrehajtáshoz, to- vábbá csak ugy léphet, mert ellenesetben nyert zálogjoga elenyészett, az ily eljárásmerőben törvénybe ütköző, károsító, mit argumentalni a következő esettel kísérlek meg: A B-nek a jószágára 1000 frt erejéig, az előbb emlitemmel modán, előjegyzés folytán zálogjogot nyert, előjegyzést szenvedett B, tegyük fel, mi nagyon is valószínű épen jószá- gát elcserélni, eladni akarná, vagy egy vásár megejtése végett kölcsönt ohajtana felvenni, s a körülmények sze- rint mindezeket előnyösön tenni, kinálkozó az alkalom s minthogy A. javára, habár feltételesen is, zálogjog ter- heli jószágát, attól elesik könnyen eleshetik vagy leg- alább annyi akadályt gördít a jogviszony megalkotásába, hogy e miatt a bizton remélt előnyökről le kell mon- dania, tehát kára világos. Azonban a bíróságok ezen el- járása a bírálatot semmikép sem állják ki és téves vagy lega- lább is figyelmetlenséget árul el, mert ha az előjegyzést egy biztosítási eszköznek kívánjuk tekinteni, mi a kö- vetelések batorságosítása végett ugy is használtatik, nem kell mellőzni a trts. VII. cz. II. F. tárgyalat biztosítás szabványait sem, sőt a val minél szorosabb kapcsolatba szükség helyezni, kívánalmaiban az egyöntetűséget követni.

A trts. 338. §-a, mint előbb felemlitve lett, egy- felől megkívánja, hogy a követelés teljes hitelt érdemlő okirattal támogattassék, — vajjon az egyszerű kereseti felzet, mely a legjobb esetben is csak azt igazolja és igaz- olhatja, hogy egy kereset tétetett folyóvá, de soha a kö- vetelés fennállását ilyen hitelt érdemlő okirattal tekint- hető-e? bizonyára nem, legalább egyszerű nézetköröm an- nak számítani nem engedi, sőt magát az általános ptk. ide vágó szabványait, cikkeket tartva szem előtt, nézetem meggyőződéssé érlelődik.

Az általános p. t. k. 449. §-a előszabja, hogy a zálogjog czime alapjául mi szolgálhat; a 453. §. meg- kívánja, hogy egy okirat létezzék, mely törvényszerű forma hiánnyal bir ugyan, de oly okirat, mely a zálogjog czime alapját képezheti, minthogy a p. t. k. 453. §-a a 438 439. §§-ra, ugy a 438. a 434. és 435. §§-usokra hivat- kozik, nézetem szerint kétségen kívül áll, miszerint a 453. §-ban fölemlített okirat hasonló kell, hogy legyen a 434. 435. cikkeken elősorolt, körülírt okirathoz, csak vala- mely a törvény által meghatározott kellék — t. i. a be- keblezésről említés nincs — hiányzik belőle; a kereseti felzet azonban a legjobb akarat mellett is a zálogjog czime alapjául alkalmas nem lehet, ilyen — jöllehet kellékben szenvedő — okirattal nem tekinthető és így az előjegy- zésre törvényszegés nélkül helyet nem találhat.

Szoros kapcsolatba hozandó másfelől azért, mert a trts. 338. §-a a biztosításhoz jog teljességére szükségli a veszély valószínűségét, annak igazolását, s ha az előjegy- zés biztosítási módnak vétetik, a mint az is, természet- szerűleg foly, hogy a veszély valószínűsége az előjegyzésnél is igazolandó, mert ellenkezőjét a biztosítás fogalmát és helyét tekintve, helyes irányban kimagyarázni lehetetlen- nek tűnik fel, s különben is annak mellőzésével helyre- pótolhatlan kár okoztatik és sajnosan kell fölemlitenem, hogy számtalan előjegyzés, mint biztosítás kéretett és en- gedtetett meg a veszély valószínűségének kimutatása nélkül.

Szerény fejtegetésem szándékolt eredménye tehát az lenne:

hogy a trts. 338. §-ban irt „veszély valószínűségé“- nek kimutatási módja, rendszere az irtak szellemében elő- szabassék, —

hogy a trts. 344. §-a oda módosíttassék, miszerint a beadott kifogások feletti tárgyalás és a hozandó végzés a „biztosítás“-hozi jog megbírálására is kiterjedjen.

Hogy az általános ptk. 453. §-ában körülírt elő- jegyzés, mint biztosítási mód, szoros kapcsolatba hozas- sék a trts. VII. cz. II. fejezetében tárgyalat biztosítás szab- ványaival, miből kifolyólag az előjegyzésrei jog egy a zálogjog czime alapjául alkalmas és előbb részletezett okirat és a veszély valószínűsége igazolásától legyen fel- tételezve.

O. J.

Az erdélyi ev. ref. tanárok 10-ik értekez- lete.

Az erdélyi ref. tanári kar 10-ik értekezletét (bele- számítván a mult évben tartott rendkívüli értekezletet is) városunkban tartá meg okt. 31. és nov. 1. napján. A zilahi oskolán kívül mindenik képviselve volt. Dr. An- tal László, mint a maros-vásárhelyi főtanoda alondnoka meleg hangon üdvözlé a szép számmal összegyűlt tago- kat, mire Bihari Sándor, mint helybeli rektor és így a értekezlet elnöke, tartá megnyitó beszédét. Az összes ülé- sek közérdekű tárgyai a tanügyi értekezések voltak, me- lyek sorát Elekes Károly helybeli tanár nyitotta meg, méltánylattal fogadott és beható tanulmányozásról tanus- kodó értekezése a „vegytan tanításáról“ szólott. Értekező hangsúlyozván a természettudományok nagyobb mérvben való tanításának szükségét, fölemliti különösen a vegy- tan észszerű tanításának külső és belső akadályait, utób- biak közt főleg azon tételéből indul ki, hogy a vegytan- nak egyetlen tantétele sincs, melyre mint ilyenre köz- életben szerzett tapasztalatok által jutnánk el. Nézete szerint a chemia tanítása oskoláinkban sikeres csak akkor és ugy lehet, ha egyfelől a tananyag csészszerűben lesz beren- dezve, mint a hogy ez eddig a közhasználatu kéziköny- vekben szokásos volt, másfelől pedig ha annak tanítását korábban megkezdjük, ohajtása szerint már a negye- dik osztályban, sőt értekező szerint a chemiai előis mereteknek meg kellene a physicaikat is előzniök.

Három fokozatot állit fel a chemia tanításában, 1. a vegytan elemei, 2. elméleti, vagy magyarázó és 3. a vegytan tanításának fokait. Értekező melegen ajánlja a szakembereknek Balló Mátyás vegytani kézikönyvét, mi- után a jelenleg létező ilyes szakmunkák közt ez az egyet- len, melyben Ahrendt elvei nyomán a tananyag az elmé- lettel való helyes összeköttetésben van berendezve. Elv- ben mindenki pártolá értekező czélját, nóha voltak ne- hányan, kik törekvésért igen magasnak és így a mi gymnasiumaink szük keretében megvalósíthatlannak tar- tották. Mentovich Ferencz helybeli tanár előadván rövi- den a számtan elemi tanításának hiányait oskoláinkban bemutatja az értekezletnek „Az egész és törtszámokkal való számítás kézikönyve“ czimű sajtó alól most kike- rült munkáját, melyet ő főleg a néptanítók számára irt utmutatásul arranézve, hogy a számtan tanításában kerül- jék a száraz mechanizmust és logikai gondolkodásra szok- tassék e tisztán észfejtő munkában növendékeiket. Ér- tekezlet egy 3 tagu bizottságot nevezett ki e munka fe- lől a közelebbi ülésben véleményt adni és Sárkány Fe- rencz kolozsvári igazgató tanár, mint bizottsági tag el is mondja véleményét e tárgyban, mi azonban eléggé mutatta, hogy mily felületesen pillantott a kézalatti mun- kába s néhol elég kevésbé szakértőleg még szerző ismeretes fényoldalát, a népszerű irályt és előadást is képes vala a mű gyengeségeként feltüntetni, némely kifeje- zést szorosnak tartván. Elleukezőleg Herepei Károly ta- nár és szintén bizottsági tag, ki mint mondá még egyet- len számtani kézikönyvben sem látta a számtani műve- letet egymáshoz való viszonyát oly szerves egyöntetűség- gel és igazi számtani logicával előadva, mint a szóban forgó munkában; ép azért minden mivel országok nép- iskoláiban legalkalmasabb köz vetítő kézikönyvül merné ajánlani az arethmethicáról az algebrára. Harmadik és utolsó értekező Dósa Dénes szászvárszi tanvezető tanár volt „az ó-clasicaei nyelvek tanításásáról;“ értekező főleg azon kérdésre fekteti a főszlyt: tanitassék-e a gymna- siumokban a görög nyelv? Ő a görög classicusok mun- káinak műbecsét, azok aesthetikai magas állását tekintve, nemcsak habozás nélkül igennel felel arra kérdésre, de sőt a nyelvtanítást általában a görög nyelvvel kezdeni is- koláinkban, Értekező több tétélei hosszú vitára adtak alkalmat, mi csak a főbb mozzanatokról teszünk emli- tést. Mihály Károly enyedi tanár pártolja értekezőt elv- ben. miután az összehasonlító nyelvészet alapja már a gymnasiumban megvetendő; azonban szerinte értekező azon állítása, hogy a görög nyelv előbb tanítandó a la- tinnál, csak idealis szempontból, a görög munkák ma- gasb tökélyességét tekintve állhat meg. Az egész érte- kezlet kiváló fontosságot helyezett a nyelvek tanítására, csak arranézve ágaztak szét a nézetek, hogy melyik nyelv- vel kellene azt kezdeni. Némelyek a latin, mások a né- met nyelv mellett állottak. Szabó Sámuel kolozsvári ta- nár a germanismus nyelvünkben való tulságos elharapód- zásából tartván, tiltakozik a hazafi és nemzeti szellem tiszta fentartása érdekében az ellen, hogy oskoláinkban a nyelvtanítást a német nyelvvel kezdjük, miután már is főbb tanintézetekben német tudományt hirdetnek alabjából kifordított német nyelven. Örömmel csatlakozik azok nézetében, kik csak III-ik középszályban kíván- ják megkezdeni az idegen nyelv tanítást, de azon eset- ben az ezen aloi osztályban a hazai nyelven kívül más

ne tannittassék. Elfogadtatott n.-enyedi tanár: Mihályi Károlynak „Svada romana“ című latin olvasókönyve a IV-ik gymn. osztály számára; valamint Imreh Sándor egyetemi tanár sajtó alatt levő „Magyar nyelvtana.“ Különös megelégedését fejezte ki értekezlet a helybeli református tanoda taneszközei felett, mind azok számát, mind minőségét és berendezését illetőleg; különösen a chemiai, terményrajzi készletek és gyűjtemények dicséretes szaporodása lett kiemelve, a testgyakorló terem szép és gazdag berendezése czélszerű helyen való elhelyezése, a könyvtár szép rendje, az iskolai nyomda szép haladása és terjeszkedése általános tetszést és dicséretet aratott. A jövő értekezlet idejéül a pünköshti szünidő első fele, helyéül pedig Sz. Udvarhely jelöltetett ki.

Az erdélyi reformátusok kerületi közgyűlése.

Városunk jelenleg az ünnepélyességek, gyűlésezések színhelye; mult vasárnap ment végbe az erdélyi reformátusok kerületi közgyűlésének megnyitása. A közgyűlést főgondnok b. Kemény Gábor igen szép, korszerű beszédével nyitá meg, melyet az összes jelenlevők lelkes éljenzéssel fogadtak. Ezután a jelenlevő tagok nevei olvastattak fel s kitűnván, hogy a törvényes szám jelen van: az ülés megalakult; az ülésben megtétettek az előintézkedések a kibocsátandó lelkészek felavatására. Főtisztelendő püspökünk talpraesett admonitiot intézett a felszentelendő ifjakhoz. Sokaknak feltűnt, némelyeknek visszatetszett, hogy a főpásztor ülve osztogatta tanítását — mi nem látunk ebben semmi különöst; hiszen a jó — osztassék az ülve vagy állva — mindenkép jónak marad.

Ezalatt a várbeli nagytemplomba folyton gyűlt a közönség; mindenki oly helyet igyekezett biztosítani magának, honnan e nevezetes ünnepélynek minden legkisebb tényének és mozzanatának szem és fültanuja legyen.

Tizenegy óra tájban a közgyűlés összes jelenlevő tagjai, m. Nagy Péter ref. püspök vezetése alatt, hosszú sort képezve vonultak a templomban számukra fenntartott helyekre. Az orgona megszólalt s az innepély megkezdődött a helyi első dalárda szép és szabatos éneklésével. A szószékbe először püspökünk lépett fel s megható könyörgéssel kezdé az isteni tiszteletet, a könyörgés után Silvester Domokos vizaknai ev. ref. pap lépett a szószékbe. Egyházi beszédének alapigéje volt: „a lélek az, a mi megelevenít,“ s a szép előadással elmondott épületes beszéd jó hatása igen kedvező véleményt keltett a hivekben a fiatal, szép tehetségű pap irányában. Silvester után m. Nagy Péter püspök tartott igen szép beszédet, valódi szóközi előadásával, mely mindig magánál tartja a hivek éber figyelmét. E második egyházi beszéd után a fiatal új papok felavatása következett s a szokásos szertartás bevégezéssel, úgy két óra tájban, az egész közönség szétoszlott. Hétfőn és kedden folytak a gyűlésezések, tanácskozások, melyekről közelebbi számunkban fogunk bővebben megemlékezni.

Kolozsvári levél.

(Színház. A tudomány-egyetem ifjúsága. A választások előtt. A lövölde-egylet.)

Tisztelt szerkesztő ur!

Becsés lapjában, azt hiszem, talál egy kis helyet levelem, melyet annál inkább siettem elküldeni, mert még ddig senki sem irt városunk mozgalmas életéről, a most elkezdődött színházi idényről, és főleg szellemi tárházunk: a mind inkább élénkebb és népesebb egyetemünkről.

Minden nagyobb vidéki városban legtöbb szórakozást nyújt a színház, s nem csoda, ha a közönség mindig telve a reménytől, várja azon pillanatot, melyben először nyílik meg Thalia temploma, s kezdetben sokkal többet is vár, mint meynyit későbbben csalóda, elég sajnosan talál. Mi már megszoktuk színházunkban olyan jól szervezett erőteljes társulat működését, melynek feloszlását senki sem kívánhatja, ki csak hódolója a művészetnek. Még most is élénk emlékezetünkben vannak az elmúlt évek drámai előadásai, mikor színészeink és színésznőink nem állottak oly távol a művészettől, mint most. Midőn nagy áldozattal, de kevés fáradsággal megtudott egy igazgató is felelni a közönség kíváncsián.

De hagyjuk e kifakadásokat, hisz úgy se lehet már változtatni a dolgon. E helyett röviden térjünk színészeink működésének eddigi eredményére. Egy hónapja már, hogy a színidény kezdődött s alig lehet hinni, nem volt még becsületes drámai előadásunk; a jobb tagok, kik buzgalommal felelnek meg nehéz feladatuknak, nem képesek a nagyszámu csenevész, s mindenhonann összeszedett társulat nagy része tehetetlenségének feledtetésére.

Jobb tagok: E. Kovács Gy., Földényi, Folinusz Hermin, Dobozi Lina és a minden este működő Krasznait is ide sorozhatjuk. Ő legalább tesz valamit és iparkodik is, nem mint Körösmezei a hozzá tartozókkal. Kapunovicsné még eddig alig lépett háromszor fel, s így ezutal hallgatunk róla, mert még mind kétségbe vagyunk az iránt, nyertünk-e benne érdemes művésznőt? Nálunk az opera legjobb, habár gyenge karnagy vagy épen nem is arra való egyén áll a zenekar élén. Neszveda Anna kedvence lett máris a közönségnek, szép hangját, gyönyörű termetét ha tekintjük, ez nem is csoda. Az operetről hallgat még a kronika, mert hallgat, vagy is jobban mondva Medgyaszai Ilka urasszonyának még nem tetszett bemutatni magát. Más pedig nics, ki helyette fellépjen.

Tudomány-egyetemünk fiatalsága is gyülesezik. A mult évben megpendített önképző-kör ez évben aligha nem lép életbe. Lelkesedés a czél iránt megvan a fiatal-ságban, már most másokon a sor, ez ügy érdemében tenni valamit.

A városi szervezés küszöbén állunk s ez élénken foglalkoztat mindenkit, kinek városunk sorsa szíven fekszik. Két párt áll szembe együtt a választásnál, de több, mint bizonyos az, hogy a győzelem azé leend, melynek jelszava: a város érdeke, java s nem az önhaszon, önérdek!

Még pár szót a lövölde-egyletről. E hasznos egylet nem épen általános felkarolásnak örvend, s a lövész tagok közül kevés azoknak száma, kik lankadatlan szorgalommal vesznek részt ez időtöltésben, melyre annak idejében, midőn az egylet nem létezett, annyian vágyodtak. Haj! így szokott lenni az mindennel, a felkarolás rövid ideig tart, s helyette előtérbe lép a mellőzés, a feledés. Minden vasárnap d. e. és d. után foly a lövöldözés, eddig legtöbb szerencsével Heinrich József, Deszkovich Lajos százados és Dr. Haller Károly, az egylet derék 1-ső allövész mestere, kezelték fegyvereiket. A czél központját ifj. Tauffer Ferencz és dr. Haller Károly tálták el, habár körülette megszámlálhatlan a jó lövések nyoma.

Csak kitartás és sikere lesz ennek előbb, mint gondolnok. Megrovandó itt, hogy a fiatalság távol tartja magát a lőcsarnoktól, hol vasárnaponként a fegyverek sűrű ropogása, sajátos hangversenyt idéz elő.

Kolozsvárt okt. 31. 1873.

Aigner Ferencz.

Mi hir városunkban?

— **Meghívás!** A székelv yértanuk Török-Gálfi és Horváth szoborügyi-bizottsága 1873. november hó 6-án d. u. 5 órakor a helyi egyenlőségi-kör helyiségében ülést tartand, — főbb tárgya: a szoborterv és anyag iránti jelentések fölötti intézkedés, — melyre a tagok megjeleni kéretnek. M.-Vásárhelyt, 1873. nov. 3-án Lázár Ádám elnök.

— **Mult vasárnap** ment végbe Kovács Áron sir-emlékének leleplezési ünnepélye. Az ünnepélyben több szónoklat tartatott s a helyi első dalárda és polgári dal-egylet is közreműködött.

— **Szokatlan mozgás van** utcáinkon, nuntalan idegen, vagy régen nem látott ismerős arcokkal találkozunk; az erdélyi reformátusok kerületi közgyűlése és a ref. főtanoda tanárainak értekezlete okozza e változást. Az értekezés pár nap óta tart, s ma és holnap a tanárválasztás is megtörténik.

— **Csóka Sándor** színigazgató ur ma reggel társulatával városunkba megérkezett, magával hozván a téli idényre a 62. számú gyalogezred zenekarának egy részét is az operette és népszínművek szabatos előadása tekintetéből. Mondanunk sem kell, hogy ezt igen helyesen cselekedte.

— **Kolozsvár egyik** zongoramestere volt itt, hangversenyt szándékozott rendezni, — azonban a mostanság városunk közönsége által az ily mulatság iránt tanusított közönyössége lehangolta ebeli szándékát.

— **Több felől hallottunk** említést egy tánczyigalomról, mely a közgyűlés alkalmából itt rendeztetnék. Kíváncsian várjuk az eredményt, bár nem tudjuk, hogy a komoly lelkész és professor urak közül hányan fognak részt venni e mulatságban.

Dürüczkölő.

A legőszintébb érzéssel üdvözljük a „Székelyföld“ szerkesztőjét, tisztelt új kollégánkat pályáján. Örvendünk, hogy ugyanazon célokat tűzte zászlójára, melyekért mi is lelkesedünk: megkedveltetni tanulságos és szellemfejtő olvasmányokkal az olvasást székely atyánkfiaival, „a ferdeséget, a léhaságot, a minden alap nélküli büszkélkedést, úgy azon egyesek hanyagságaikat és tudatlanságaikat, kik czáltal nemcsak maguknak, de a közönségnek is ártalmára vannak, kiméletlenül ostromozni.“ Eddig igen helyesen van, engedje meg azonban, hogy kétked-

hessünk azon ígéreten, hogy ezen ostromozást személyeskedés nélkül fogja végrehajtani. Olyan ígért ez, mintha egy mütő arra vállalkoznék, hogy a golyvákat az illetők testén véghezvitt minden vágás és karczolás nélkül fogja meggyógyítani. A társadalomban felmerülő legszámosabb ferdeségek, egyesek tudatlansága, roszakarata és arrogancziájának következményei. Már ha ön ezen ferdeségeket megostorozza: kikerülheti-e, hogy az ostor csapója az illető bőrt is meg ne érintse, a mit sokan személyeskedésnek szoktak elkeresztelni.

* * *

Engedje meg, hogy ezen állításunkat egy példával illusztráljuk. Ön az írók közé sorozza Varga György urat — kit mi nagyon sok tiszteességes munkára tartunk képesítettnek: csak íróira nem. — Nem mondjuk, hogy önnek e tette valami kárdinális bűn, de ha kezét szívére teszi, el fogja ismerni: hogy ez egy kis hiábanvalóság. Mi csak egyszerűen reámutatunk e hiábanvalóságra, s még is hányan lesznek olvasóink között, a kik azt fogják mondani: ez személyeskedés.

* * *

Aztán arra is ügyelnünk kell különösen, ne hogy bűnnek, ferdeségnek kereszteljünk olyas valamit, a mi tulajdonképpen nem az. Ön városunk kereskedői közül kilenczet a királyi ügyész figyelmébe ajánl, mint a kik közül három csődöt jelentett be, hat pedig készülőben van a bejelentéssel. Nem tudjuk mennyiben igaz e hir, de azt föltesszük: hogy ha csak ugyan kényszerítve vannak e szomorú lépésre, talán a bécsi „Krach“-nak lehetnek áldozatai, mint annyian más városok kereskedői közül.

* * *

Nem tisztelt új kollega ur! ha ön társadalmunkban a tudatlanság, roszakarat és arrogancia golyvái akarja amputálgatni, mint Shylock nem tehetette, hogy egy font húst vérezés nélkül kivágjon adósa oldalából — ön sem végezheti e mütétet a nélkül, hogy az illetőn egy kis karczolást ne ejtsen, ereiből egy kis vért ki ne ereszszen.

Jegyzéke

Azon polgári peres ügyeknek melyek a m.-vásárhelyi kir. törvényszéknél a folyó évi november 4-én tartandó nyilvános ülésben elő fognak adatni.

Kir. törvényszéki bíró Fekete Károly által.

12699. sz. a. Királyhalmi Simonnak Koltsár Ferencz ellen két darab ingatlanhozi tulajdoni keresete 14683 sz. a. Az Erdélyi kereskedelmi és hitelbanknak Tischler Mayer ellen 8700 frt o. é. összegérti keresete, 15031 sz. a. Májai Eszternek Tőkés Eszter s társai elleni keresete, 15318 sz. a. Győri Andrásnak id. Balla Judith és társai ellen ingatlanokhozi tulajdon jogi keresete.

Kir. törvényszéki bíró Fogarasi Dániel által.

4194. sz. a. Szakács Zsuzsa Vas Antal ellen atyaság elismerés és gyermektartás, 13730. sz. a. Orbán János és neje ifj. Molnár Ferencz ellen fekvők iránt, 15028. sz. a. Hadnagy Juliánna Hadnagy Zsigmond ellen kötelesrész kiadatása iránt, 15143. sz. a. Simo Dénes és társa Kolh Veronika ellen kölcsönös végrendelet megsemmisítése iránt, 15150. sz. a. Oláh Ilisia Szilvási Sándor e. fekvőkhozi tulajdon jog elismerés iránt, 15321. sz. a. Szabadi András s érdektársai Inlai Dániel hagyatéka ellen szerződés érvénytelenítése iránt, 15380. sz. a. Stern Illyés és társa Felter Mór és Weisz Náthán ellen ingók iránti igénykeresete.

Kir. törvényszéki bíró Tibáld Mihály által.

15147. sz. a. Német Józsefné Moti Todor ellen fekvőkhozi tulajdonjog iránti pere, 15148. sz. a. m.-vásárhelyi árvai pénzalapnak Szöcs Ferencz ellen 201 frt, iránti pere 15151. sz. a. Lőrinczi Éva Bartha Ferencz ellen fekvőkhozi tulajdonjog iránti pere 15324. sz. a. Nagy Sámuel Bartha András ellen fekvőkhozi tulajdon jog iránti pere.

Törvényszéki bíró Nagy Lajos által.

11312. sz. a. Czibalmas Józsefnek Magyarai Pál ellen 270 frt o. é. megfizetése iránti pere, 12303. sz. a. Br. Josinczi Ilka Sebesi Istvánnának Wiegner Izsák s társai ellen 7723 frt 19 kr. iránti pere, 12041. sz. a. Gáspár Juliánna Pál és Zsuzsánnának Siktori Péter Lajos s részes társai ellen leltározott ingók és ingatlanok ³/₄ részbeni kiszakítás s járuléka iránti pere, 14782. sz. a. Benkő József felperesnek gr. Bethlen Farkas hagyatéka ellen számadás iránti felhívásos pere, 15032. sz. a. Kolozsvári János és Rozáliának Makrai László ellen zálogos jószágot kiváltási ideje meghatározása iránti pere 15146. sz. a. Hartig János és Mihálynak Henter Mária Lutschné ellen életjáradék megsemmisítése iránti pere.

Törvénykezés.

A maros-vásárhelyi m. kir. ítélő tábla nyilvános ülésén az 1873. nov. 3-án és következő napjain követ kezű ügydarabok adatnak elő.

(Folytatás)

II. Tanács polgári ügyekben.

Tribusz Antal k. t. r. bíró által.

John Rezső csődtömege Lurz János e. 800 frt i., özv. Gritta Anna és Adámovics Dénes hagyatéka Gritta György e. bírói zárlat i., Burnác Lukács Valics József e. 49 frt i., Fülöp Teréz Cseresnyés János e. 5 db. marf ha átadása i., Demeter Gáborné Demeter László e. 42 frt házbér i., Udvari Ferenczné Fekete Pál és társa e. 60 frt i., Antonovics Miklós és t. Munteanu Klement s. v. h. i., Marucz Nicolai Marton József e. birtokháborítás i., Magyarósi András Kerekes András és társa e. Gavbera Sándor Martonfalva község e. 194 frt 20¹/₂ kr. Kozma Nicolai Prodea Dinu e. birtokháborítás i., Eperjesi István Filep Elek e. som. viz. hely. i., Hernel Henrich Schutter Hensich e. 3 frt i.,

Petri Ádám k. t. r. bíró által.

Steinburg Frigyes Sándor Rudolf csődtömege e. 1000 frt vételár i., Krisán Paraszeluva Papp Juon e. 400 frt i., kir. kincstár Nagy György és t. e. 59 frt 34¹/₂ kr. i., özv. Málnási Ferenczné Jakocs József e. zálogos javak kiadása i., Rosenberger Salamon Bosánzi Adolf e. 6300 frt i., D. Andrei Ferencz gr. Bethlen Olivér és társa csődtömege e. fekvők kiszakítása i., Baicesu János Román Miklós e. 60 frt követelés bétáblázása i., Baicesu János Román Simon e. 72 frt követelés bétáblázása i., Nemegeyi Sándor Nyeksa Nicolai egy lakház értéke 130 frt i., Miesz Vilmosné Pap Sándor és társa e. 4 db. fekvőség kiszakítása i.

Illyés Károly k. t. p. bíró által.

Eva Ganea Jóse Ganea és társa egy ökörnek végrehajtás alóli kiszakítása i., Selisceanu Juon Moga Nicolai e. 250 frt, 30 frt, 20 frt i., Laugert Károly Lemberger Henrichné e. 21 frt 21 kr. i., Popovics Juon és társa Girda Juon e. som. viz. h. i., Orosz Andrásné Kilén Károly e. 90 frt i., Popovics Nicolaé Toma Boldea e. 33 frt i., Pálfi Sándor Demény Károly és neje e. 10 frt előpénz és 25 frt kötbér i., Czakó Julia Csóka Sándor e. szerződés megszüntetése i., Zdánsky Benjamin Kloszán Andre e. birt. hábor. i., Puskariu Jósef Szilyási Albert és társa e. 75 köböl törökbuza iránt, Juon Valszilom és társai Brázovai Elek e. 75 frt 78 kr. i., a kir. kincstár Fodor Popescu e. birtokháborítás i., Buzogány Ján Ábrahám Ferencz e. egy hordó vagy 16 frt i., Liedman Frimann Frigyes Rosentsein Bernád e. 395 frt 96 kr. iránt, Daianu Tódor Maximu Daianu e. sommás visszahelyezés i. (Vége köv.)

Bécsi tőzsdei árkelet

(Nov. 4.)

5% metallique	68.85
5% nemz. államkölesön	73.40
1860. államkötvény	101.25
Bankrészvény	942.—
Hitelrészvény	216.25
London	114.—
Ezüst	108.60
Arany	5.43
Napoleon arany	9.12
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	74.50
" " " temesi	74.50
" " " erdélyi	71.—
" " " horvát-slavon	75.—

Felelős szerkesztő MENTOVICH FERENCZ.

Főmunkatárs és a jogirész vezetője: Kuti Albert.

Hirdetmények.

(87)

1—1

Ingyen és bérmentve

küldi meg Prof. Orlicè R. mennyiségügyi tanár Berlinben, Wilhelmstrasse 125.

legujabb

lottojáték nyereménylajstromát.

Tudakozódásokra rögtön válaszol.

(10)

Galéne-befecskendezés.

Gyógyít fájdalom nélkül 3 nap alatt minden huyesó-kifolyást, úgy most keletkezőt, valamint kifejeletet és egészen idültet.

Központi főraktár az osztrák-magyarbirodalom számára:

Maager Vilmos, Bécs,

Bäckerstrasse 12. szám, ára használati utasítással : 3 frt 70 kr. Pesten TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél

(80)

Legujabb törvénykezési és gazdasági munkák.

Kaphatók Wittich J. könyvkereskedésében Maros-Vásárhelytől.

Adótörvények és szabályok gyűjteménye,

községek s különösen jegyzők számára

irta: Till Antal ára 1 frt 20 kr.

A Telekkönyvi Rendtartás.

és az erre vonatkozó törvények és rendeletek magyarázata tekintettel Erdélyre

irta Ziliinszky Imre. Ára 2 frt 40 kr.

Az új szolgabírói hivatal. kézikönyve

megyei tisztviselők, ügyvédek, jegyzők, és községi előljárók használatára. Ára 2 frt,

Birtokrendezési eljárás

az ország erdélyi részében ára 40 kr.

Kolozsmegye-gyalui egyesbirája által

a községi előljáróságok részére kiadott

UTASÍTÁS

községi bíróságokhoz utasított ügyek tárgyalása és kezelése tárgyában.

mintákkal,

Ára 20 kr. — Postánküldve 26 kr.

Törvényezik a községek rendezéséről Ára 40 kr.

1873-ik évi országgyűlési törv. czikkek 1-ső füzet 50 kr.

Magyarország és Erdély bírósági szerkezeté és helyközségeinek legujabb bírósági felosztása, ára 1 frt 20 kr.

Függelék a köztörvényhatóságok, községek és az első folyamodású bíróságok rendezésére vonatkozó törvények és k. ministeri rendeletek gyűjteménye. Egybeillesztette Szeniczai Gusztáv, ára 70 kr.

Mezei gazda népszerű vezérkönyve, a mostani viszonyokhoz alkalmazva. Irtá: Galgóczi Károly.

I. rész általános földművelés, ára 80 kr.

II. rész az állattenyésztés, ára 80 kr.

Kertészet kézikönyve, utasítás a konyha kertészet, virágművelés és gyümölcs tenyésztés körében, a legujabb kútfők után, irták Galgóczi K. és Farkas M. 80 kr.

Magyar méhészkönyv, vagy utasítás a sikeres méh tenyésztésre. Irtá: dr. Farkas Mihály. 50 kr.

Ügyes Mari, a kis konyhakertész, oktatás a zöldségtermesztésben, 50 kr.

Juhtenyésztés és gyapjúismeret, a juhbetegségek ismeretével és gyógyításmódjával, 50 kr.

Gyakorlati és elméleti sertés tenyésztés. A magyar gazda közönség használatára: Irták: Dely Mátyás és Mihály. 50 kr.

Apró majorság, vagy a baromfi-tenyésztés célszerű módja számos fametszettel. 50 kr.

A bogár gyümölcsök, u. m. ribizke, köszméte (egres), málna, szeder, eper, borbolya, afonya, boroka, szőlő, füge és granát alma, czélszerű és jövedelmező termesztése. Különös tekintettel a szőlőlugas művelésre. 50 kr.

A dinnye tenyésztés foglalatja és a legjelesebb honi és külföldi csemege fajok ismertetése, irta Dr. Farkas Mihály számos ábrával, ára 50 kr.

A fatenyésztés, olvasókönyv népiskolák használatára. irta: Lukács Sándor, ára 40 kr.

Az új bélyeg- és illetéki törvény, a miniszteri utasításokkal, ára 40 kr.

1872-ik Törvények gyűjteménye. Hivatalos 8-adét kiadás 1 frt 20 kr, zsebkadás 1 frt 20 kr.

Magyarországban és Erdélyben hatályban lévő egyenes adókra, ezek kivetésére és behajtására vonatkozó törvények, s szokások gyűjteménye. Összeszedte Szeniczai Gusztáv. Ára 1 frt 60 kr.

A bélyeg- és jogilletékek, valamint a bélyegdíjak iránti törvény és szabályok legujabb szerkezete. Összeszedte Szeniczai Gusztáv. Ára 2 frt.

Törvény és községek rendezéséről. Magyar ázó jegyzetekkel. Nyolczadrét-kiadás. Ára 1 példánynak 40 kr.

Telekkönyvi oktató.

Irtá Ürmösy Boldizsár Ferencz.

2-ik javított kiadás. Ára 80 kr.

Községi Kalauz

vezérkönyv község- és körjegyzők, községbirák, előljárók, s képviselők használatára.

Számos jegyzetekkel és gyakorlati irománypéldákkal, 2-ik a legujabb rendeletekkel bővített kiadás.

Irtá: Tóth Lajos. Ára 4 frt.

Magyar Önügyvéd,

gyakorlati tanácsadó és utmutató a polgári életben előforduló jogügyletek elintézésére, jogügyleteken tárgyzó okiratok és beadványok magyar és német szüvegű iromány példával ellátva, minden osztálybeliek használatára. Ára 2 frt 40 kr.

Irtá: Tóth Lajos.

Községi közigazgatás, vagyonkezelés és számadások kézikönyve

Irtá: Till Antal.

2-ik javított kiadás.

Ára 2 frt 50 kr.

A m. k. belügyminisztertől, a jegyzői szigorlatra készülőknek ajánlva.

Gazdasági lötenyésztés, pályamű, irta: Tompa Béla, számos ábrával, ára 1 frt.

Az ügyes szakácsnő, legcélszerűbben leírt főzés-mesterség közeposztályu magyar konyhák számára 40 kr.

Legujabb és megpróbáltatott magyar szakácskönyv, utmutató 1044 legjobb ízű étel főzésért Irtá: Németh Zsuzsa. 80 kr.

Állatgyógyászat, hasznos házi állataink betegségeinek megismertetése és gyógyítása. Irták: Eissenmayer és Göbei, 80 kr.

Kalauz a gyümölcsfa ültetés és nyelés körül. Irtá: Kováts Zs. Ára 1 frt.

A trágyakezelés, népszerű kézikönyve. Irtá: Konecsey Kálmán. Ára 50 kr.

A váltógazdaság, vagy az okszerű mezőgazdaszat és falusi háztartás alapelvei. Koszorozott pályamű. Irtá: Mártonffy Zsigmond: 1 frt.

Gazdasági kis tükör a falusi ifjuság számára tandij és olvasó könyvül. Ára 50 kr.

A szarvasmarha, ennek fajta és külemtana, fogisméje, tenyésztése, takarmányozása, hizlalása stb. stb. betegségei és gyógyításuk. Irtá: Engelbrecht Károly. Számos eredeti ábrával, 3 frt.

Általános baromrovlási könyv. Irtá: Dr. Wágenfeld. 81 külön ábrával. Ára 2 forint 60 krajczár.

Koronás szőlőművelés, Irtá Báthi Gábor, ábrákkal 30 kr.